

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fôl'a acest'a va esi de două ori pe luna, pone la regulare; éra de a-ici in colo o data pe septemana, cu sî pone acilea: Marti sér'a. — Prenumeratiunile se primescu in toate dilele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu triliuniu 1 fi. 50 cr. éra pentru strainetate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu triliuniu 2 fi. in v. a.

Tôte stodiemele si banii de prenumera-tiune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnatului:
Aradu, strat'a Teleki, nrulu 27.

Insertiunile se primescu cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tacse timbrale.
Unu esemplariu costa 15 cr. si se pote capeta in librari'a lui M. Klein jun d'in Aradu.

Presidentulu demisionatu.

— Tragi-comedia in unu actu si in versuri. —

Persónele:

Dr. Cum-asià (?), presidentu.

Vai-la-noi, vice presidentu.

Muiatu in chisalitia,

Borzosiu la pene,

Boeriu-iesca,

Stirbu-ulescu,

Gavra u(r)su,

Juncanu, membru eschisu.

Maxima-simia,

Franga-langa,

Punte peste munte,

poporu.

membrii cu còda.

membrii fora còda,

Actulu se petrece in Sibfiu, in sal'a semin.

Scen'a I.

Dr. Cum-asià (?):

Éta-me, d'in intemplantare,
Ajunsu la domnia mare,
Fiindu-cà su incoditiatu
Si cu córne 'mpuputiatu,
Am ajunsu ca presidentu,
Pentru min' postu eminentu.
Toti clericii sà traiésca,
Védi'a mea sà crésca, crésca!
Còdele sà se 'multiésca,
Córnele sà inflorésca;
Éra cei ce n'oru voi,
Cu córne-a se 'mpodobí:
Dieu voru fi despretiuiti
Si de mine necasiti.

— — — — —
Dér cum vedu a mea domnia
Cam amara va sà fia,
Cà-ci astadi o am patitu

Cu Juncanu celu necalitu:
M'a lovit cu tin'a 'n facia,
Ce n'am patitu in viétia.

Scen'a II.

Dr. Cum-asià (?) si *Vai-la-noi*.
Dr. Cum-asià (?):

Éta, bine ai venitü,
Avenu ce-va de vorbitu:
Cum sà punemu totu la cale,
Sà ni fia spre onóre?
Cum avemu sà procedamu
In functiunea ce avemu,
Ca toti sà ni se supuie,
D'in gura nimicu sà spuie;
Ér de vr' unulu va 'ndrasni,
In contr'a-ni a vorbí,
Sà-aretamu cin' suntemu noi,
Cà nu suntemu martiafoi,
Cà-ci l'omu dá fore crutiare
A-fóra d'in sal'a mare.
Asià credu e'amu isbuti,
Si cu tóte-omu reusi.

Vai-la-noi:

Da! asià este, stapane,
Vomu incepe chiar de mane;
Mane-avemu stedintia mare,
Sà luàm la trei-parale
Pre obrasniculu Juncanu,
Cà lu tramitemu la aman;
Cà-ci nu-i potea suferí
Pat'a cu car' te 'negri.

Dr. Cum-asià (?):

Da, asià e fratióre, —
Acest'a-e unu lueru mare:
Elu elevu, eu profesoru,
Sà me ia peste petioru. . . .!

Scen'a III.

Totu aceiasi si **Boéru-iésca**, **Juncanu**, si **Franga-langa**, si toti membrii societatii.

Dr. Cum-asiâ (?) :

Onorati membrii si frati,
Toti cãti sunteti adunati!
Póte cã nu toti veti sei,
Cã onórea-mi suferi.
Déca nu sciti, cu voiu spune,
Cã-e unu lucru de minune.
Este lucru evidentu,
Cã Juncanu fũ presidentu
La o comisiune mare,
Pentr'a salei arangiare.
Eu rogandu-lu intr'o di,
Bilete a tipari,
Bilete de 'nvitatiune
Pentr' a nóstra productiune,
Productiune literara
'n a lui Andreiu santulu séra,
De si eu i-am spusu 'nainte,
Cã poftescu, ca presiedinte,
Ca programulu tiparitu
Sã fia impodobitu
Cu cornitie si coditie,
Cu urechi si carligutie, —
Domnulu Juncanu n'a voitu,
Ci programu a tiparitu
Ne codatu ne 'ncornuratu,
Cu carligi ne 'mpuputiatu.
Ast'a n'o potu suferi;
Deci ve rogu a 'ntreveni
Si-a-mi da, fore 'ntardiare,
Pentru ast'a 'ndestulare.

Boéru-iésca:

Onoratii mei consoci!
Credu cã consentiti cu toti,
Cã se dãmu numai decãtu
Lui Juncanu de-aci hopsitu;
Cã-ci eu a lui indrasnéla
Ni facuse de ocarã
Pre alu nostru presidentu,
Omulu celu mai eminentu.

Mai multi membrii d'in poporu:

Haid' sã-lu escomunicãmu
Si de densulu sã scapãmu!

Franga-langa:

Domniloru! ve rogu unu picu,
Ast'a-e lucru de nemieu,
Nu se póte pentru asta
Juncanu asiã sã patiesca,
Cã-ci pre elu l'a 'mputeritu
Comitetulu susu numitu;
Deci, ve rogu, déca voiti, — —
Pre toti trebe sã-i trantiti.

Vai-la-noi:

Ba nu, cã e lucru mare
Si ataca la onóre,
Si-a-poi Juncanu, ca elevu,
Fia elu chiar d'in Chioevu,
Erã sã de' auscultare
La profesoru ca mai mare,
Si a-fore de nu-lu dãmu,
Fore presesu remanemu.

Juncanu:

Me rogu la domni de cuventu,
Sã vi dau desnodamentu:
Eu in tóte am urmatu
Cum am fostu insarcinatu,
N'am facutu nemieu mai multu,
For' ce nu s'a concrediutu;
Deci nu poteti neci decum
Sã me eschideti acum.

Dr. Cum-asiâ (?) :

Domnule! te rogu, sã taci,
Cã de nu, pe locu me faci,
Ca sã nu-ti mai dau cuventu.

Juncanu:

Nu se póte . . .

Dr. Cum-asiâ (?) :

Dar eu sum
Presidentu, si ca atare
Scii cã am putere mare.

Juncanu:

Da! dér totu potu sã vorbescu.

Dr. Cum-asiâ (?) :

Taci! cã de locu poruncescu
La servitori, sã te ia
Si a-fore sã te dea.

(Juncanu ese necasitu.)

Deci domniloru e decisu,
Cã Juncanulu e eschisu.

Franga-langa:

Dupa cum este sciutu,
Noi n'avemu punctu in statutu,
Pe a carui fundamentu
Sã potemu avé cuventu.
Pre Juncanu sã-lu dãmu a-fore
Pentru lucruri d'in a-fore.
Si eschisu sub astu pretestu, —
Eu me 'nsinuu cu protestul!

Dr. Cum-asiâ (?) :

Domniloru! de mai vorbiti
Pre Juncanu sã-lu repriimiti:
Eu de locu mi voiu luã,
Pardesiulu si voiu plecã;
Cã-ci eu nu potu suferi
Insult'a ce-mi asverli
Acelu omu fore cultura,
Cum vedu, tocmai preste gura.
Si-oiu invetiã pre ori-care,
Ce nu-mi va dá auscultare,
Si n'a serie cu coditie,
Cu urechi si carligutie

(Finea va urmã.)

Unu portretu neispravitu.

Unu pictoru incepũ portretulu unei
gingasie domnisióre, ce face parte d'in
lumea mare.

Pentru motive ce nu se sciu, fami-
li'a gentilei persóne si artistulu se cërta.

Pictorulu avendu tabloulu inceputu,
profita de capu, care erã de o frumsetia
rara, si-i adaoga unu corpu de nimfa, in
tóta golitiunea formeloru.

Tabloulu se espune, si e vedutu de familia, insocita de cati-va de ai casei.

— Oh! Domnedieule! — dîse o dómna, recunoscendu figur'a tenerii domnisfóre, — fét'a DTele a pozatu in acésta stare?!

— Te insieli, — respunse mam'a, — artistulu a facutu *tóte astea d'in memoria!*.....

Càtra vîlv'a unгурésca.

— Sonetu. —

Vîlv'a unгурésca
D'in Pute-a-pesce
Multu se trudesce
Sà ne unгурésca . . .
— Dér dati-ni pace!
Cà-ci seracia
Pe romanìa
Inca scimu nol face
Vedeti, cà sî voi,
— De sî domniti, —
Sunteti pîrliti . . .
Fore evrei
Sî jicutiei:
Ar fi vai de voi! —

Trimbitia.

Naivitatea unui primariu.

Scen'a se petrece in Roman'a, intr'unu judeciu de pe lunga Dunare, si e de o actualitate cu totulu recenta.

Unu subprefectu (solgabiràu), trecendu in revidia pe la primari'a unei comune fôrte amenintata de inundatiune, intrebà pre primariu: déca a luat ce-va mesuri de precautiune?

Firesce, — respunse primariulu cu consciinti'a detoriei implinite. —

Si aréta functionariului o seria de cutii de tînchea, zugravite pe d'a-supr'a cu câte unu mucenicu, si avendu la mediuloculu capacului o crepatura, càtu sà incapa gologanulu (grosfti'a).

— Ce sunt astea?

— Cutii pentru stringerea ajutoreloru trebuintiose inundatiloru! . . . — „Roman'a libera.“ —

LATRATURA.

A esitu d'in *sajtàn* si se afla de vindiare in tóte kereskedésurile statului un'a carte de rugatiuni sub titula:

„*Miniszteri imakönyv*“, d'in care aflamu cu cuviintia a pune pentru norodulu dreptu credintiosu, ca de proba, urmatóri'a:

Rogatiune de demanétia a ministrului ungurescu.

I.

Dieu, cu pinteni, d'in 'naltime,
Tramite in ungurime
Paseri de la Caucasu,
Sà o scape de necasu;

II.

Tramite cut'a rusésca,
La nati'a rumunésca,
S' o stinga, s'o nimicésca,
Séu s'o faca unгурésca;

III.

Tramite gandu la prostime,
Sà spereze 'n ungurime,
Sà nu crédia popii loru,
Nice la vladicii loru.

IV.

Tramite-o plóia cu spume
De galbini — monete bune, —
Care in veci sà dureze,
Pre noi sà ne 'nainteze!

V.

Indurate, 'mpintenate,
Tu vedi, cà n'avemu pecate;
Deci fii bunu: nu ne uitá,
Cà-ci suntemu zidirea ta!

VI.

Dupa-acésta rogatiune
Rostita cu plecatiune
Aminu! Tie-Ti glasuesce
Ministrulu d'in Pute-a-pesce.

Ce este rusínea?

De multu sciinti'a si-pune acésta intrebare, fore sà póta respunde intr'unu chipu indestulatoriu. Rusínea, este ea ce-va naturalu, ori conventionalu?

In Europ'a, o femeie de susu n'ar cutezá sà-si arete bracele góle ori pulpele petiorusiloru diu'a intr'unu salonu; pe candu sér'a, in acela-si salonu, ea lasa sà se véda, fore neci unu vélu mai diumetate d'in fiinti'a sa. Diu'a d'abiè indresnesce sà atinga man'a unui omu; sér'a, la balu, ea se asvirla perduta in bracele aceluia-si omu, care o stringe cu pasiune la peptulu seu.

Femeile selbatice ambla de totu góle; cu tóte acestea ar rosi, candu s'ar aretá in publicu, fore o fóia de palmiru, de smochinu, séu de altu arbore.

Dér ce-va mai curiosu: unu caletoriu anglezu, Eyre, ni spune cà, in Australl'a, barbati si femeii se desbraca, ca sà dantieze o hora nationala. Presenti'a strainiloru nu-i turbura de locu, déra déca s'ar ivi o angleza indata dantiulu e intreruptu, barbati si femeile isi reiau vestmintelele loru.

Deslegarea ghiciturei numerice d'in nrulu trecutu (2.) este:

„*Trénc'a, Flénc'a.*“

Bune deslegári am priimitu de la dnii: *Terentiu Ratiu*, candidatu de advocatu in Aradu, — *T. Cosm'a* d'in *Capruti'a*, — *N. M. Todoranu*, teologu in Sabiu. — *Cocuti'a* colaboratoru de la fói'a umoristica „*Ghimpele*“ in Bucuresci, — *Georgiu Popoviciu* parocu in Minisiu, — si de la unu *x. y.* d'in Budapest'a. Era premiatu a devenitu pr'in sorte dlu *Cocuti'a* d'in Bucuresci cu „*Poesiile lui Iulianu Grozescu*“, cari i s'au si inaintatu cu post'a de adi.

Ghicitura.

— Resultatulu in numerulu viitoriu. Asta data toti cati o voru deslegá bine, voru fi — a plaudati. —

In cetatea Temisiór'a se afla scól'a ces. reg. de cadeti. Sub pórt'a edificinlui e o tabla acatiata, ce representa numele tutoru eleviloru (scolariloru) actuali. Intre acei'a am datu si de urmatoriulu nume:

„*Árpád* von *Misics.*“

Acum ghiciti: alu cui fiu are sà fia acestu domnisoru? si de ce natiune e tatalu seu?

Cărți și solii.

Din Cetatea grosității de lemnu, din'a de St. Tôderu, 1879.

Pré cinstite, jupane, „Gur'a-Satului“!

Sciindu bine, că și Cinsti'a ta traiesci în timpuri grele, și-ti pare bine, deca mai poti face ce-va castigu în laturi, *) să nu mananci numai d'ingat'a, chiaru de aceea și vinu, a-ti spune cele ce me atingu, și a te rogá de sfatu. Ca să scii inse: cu cine ai de a face, éta vinu a-ti inpartasi pucinu d'in trecutulu meu, luandu-mi voia a te face cunoscutu și cu unele trasuri relative la exteriorulu cinstitei mele persóne.

Capulu, decoratu cu tóte organele necesarie, e astediatu pe unu corpu midilocú, bine incheiatu, plinu și sanetosu. D'in departare inse nu pré poti observá decátu barb'a, burt'a și nasulu, care documentéza despre traiulu meu. — În teneretie, voiu să dîcu pone în ante de ast'a cu 5 ani, procopsiam tenerimea scólei romane d'in Rom'a mic'a în sciintiele socotelei: eram dascalu romanescu în tempulu d'in urma te audí, jupane Gur'a-Satului, dîcendu, că Dio sunt mai bine solviti multi pastori, decátu dascalii romanesci. Ce facui? Lasai dascal'a — la pust'a și vení a-ci ca vacariu la Cetatea grosității de lemnu. Lucrulu monotonu, impreunatu cu mulgerea vaciloru, mi-facea la începutu placere nespusa; mai tardíu inse mi-causá multe doreri de fólé. Aveam déra trebuintia să dau atátu corpului, cátu și duhului, ocupatiuni varii. În iérn'a acestui anu, scii Dta, colea candu se baga și pastorii de tíerina pe anulu urmatoriu, mai luai și eu, pe lunga vacaritu, și padítulu iedíloru, și, — să vedi, mi se platesce bine. Mi promisera că, deca voiu poté face iedii, ce am de a-i padí, să grohotésca ca porcii, capetu o recompensa de 200 de éljen! Unu terno micu! — Dresarea o am și începutu, Resultatulu mi-lu prevediu și de recompensa sum siguru. Ce și aveam de a face? Erá să cadíu în suspínu de atát'a monotonia ce aveam pone a-ci. Ce cugeti: eu numai cu numele eram vacariu, dér trebuia, să portu și rávastíulu boileru și alu vitieiloru, — totu unu soiu de lucru și numai o plata. Acum mi-am dîsu: oiú să mai lasu boii și vitieii de capulu lorú; vacile — cari mi dau numele și esistinti'a — le voiu pastorí eu, d'in preuna cu iedii ce-i primíi cu comintíeu.

Ce dîci, cinstite jupane, la hotarirea-mi luata? Asié, că am bunu capu?**) Dupa ce voiu reesi cu cele incepute, nu dîcu, că nu voiu mai deschide și alte specule de castigu. Cu acea ocasiune éra-ti voiu face scrisóre, ca să scii de mine. ***) Pone atunci inse te rogu, să-ti dai și Dta párererea relativa la pasii

*) Da da, mai alesu d'in editarea lui „Gur'a-satului“. Red.

**) și batutu . . . G. S.

***) te și iau la ochi. G. S.

mei, și inca de se póte în ujság, ca să nu se pérdia pe posta. ****) Cu aceste pucine cuvinte remanu alu dtele de bine voituriu:

Kis Sándor alias Micu, m. p.

vacariu și pecurariu la iedii d'in Cetatea grosității de lemnu, nrulu 000, lunga puntea Galatínului.

Escentricitate angleza.

În un'a din septemaniie trecute a moritu la Manchester unu celebratu (omu neinsoratu) fórte avutu. Pr'in testamentulu seu elu și-a impartitu averea sa în parti egali, între vre o 30. de femei, cari, în tempulu vietii sele refuzasera propunerile lui de casatoria. „Respingendu ofertele mele, aceste femei mi-au permis, să ducu o viétia fericita și vesela, libera de ori-ce grige a casniciei; ca recunoscintia, li institui legaturele mele universali.“

„**Bánatba sodorta a Tisza Szegedet.**“

In traducere fidela suna:

„**Tis'a a manatu Sighidinulu in — Banatu!**“

X. Y.

De pe la cas'a satului.

Dlul D. Cristianu în T. m. — Te-am înregistratu ca abonante pe unu triloniu: Ianuariu — Martiu. Nrii aparuti tramisi. Asceptu cele promise.

Dlul Victoru Florescu, oficiariu ces. reg. de armata, în Labasintiu, Bine ai deslegatu ghicitur'a d'in nrulu 2.; déra epistól'a DTele a sositu tardíu: dupa inchiáierea foii și tragerea sortii.

****) Déca ai asié spiritulu întreprindietoriu, a-poi mai baga-te și purcariu la satu. G. S.

PUBLICATIUNI TACSABILI.

2.

6-2.

Negutiatori'a

la

„**máfi'a négra**“

ca unu

FRANCISCU și EDUARDU TONES

d'in Aradu, in piat'a principale,

și-recomenda stabilementulu ei bine aprovisionatu cu d' al'de **droguele, bacanii, specerii, articuli de coloratu, farine de vapóre, sementie** pentru **economii și gradine, papire** și feliu de feliu de alte **requisite de scrisu** și cu **ape minerali totu de-a-un'a próspete.**

Tóte aceste cu pretiurile cele mai eftine.

Comandele d'in provincii le efectuéza la momentu pr'in posta, punendu în contu dupa fia-care statiune numai portulu de cruceri 33. la o greutate de 5 chilo.

Proprietariu, editoriú și redactoru respundietoriu: **Mircea V. Stanescu.**

Cu tipariulu lui Stéfánu Gyulai în Aradu.

Spect. Dnu *Franciscu Hofu Longinu* avocat.